

Forslag om beregning af en mere repræsentativ stedlig fordeling af kreds- og tillægsmandater ved folketingsvalg i Danmark.

Lars Arne Christensen, Folketingskandidat for Det Konservative Folkeparti
Nordsjælland 2016-10-18

Kongeriget Danmarks folketing består af 179 mandater. Af disse vælges de 175 i Danmark, 2 på Grønland og 2 på Færøerne. De 175 mandater der vælges i Danmark er opdelt i 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater.

Den stedlige fordeling af de 135 kredsmandater og de 40 tillægsmandater fastsættes og bekendtgøres hvert femte år efter offentliggørelsen af folketallet pr. 1. januar 2015, 2020 osv. Mandatfordelingen gælder derefter for de følgende valg, indtil ny bekendtgørelse finder sted. De nærmere regler om den stedlige mandatfordeling er fastsat i § 10 i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014).

Folketallet pr. 1. januar 2015 opgjort på kommuner er senest offentliggjort af Danmarks Statistik den 10. februar 2015. På grundlag af befolkningstal 1. januar 2015, vælgertal ved sidste folketingsvalg (15. september 2011) og arealet af storkredsene 1. januar 2014 har Danmarks Statistik foretaget de beregninger, der er vist i tabel 2 og tabel 3 på side 3, og har på grundlag heraf udregnet mandatfordelingen, der fremgår af tabel 1 kolonne 3 og 4. Økonomi- og Indenrigsministeriet har på grundlag heraf fastsat og bekendtgjort mandatfordelingen i bekendtgørelse nr. 160 af 18. februar 2015.

Regelgrundlaget

Fordelingen foretages efter bestemmelserne i folketingsvalglovens § 10, der lyder således:

”§ 10. Af landets 175 mandater er 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater. Fordelingen af mandaterne på landsdele og på storkredse fastsættes og bekendtgøres af indenrigs- og sundhedsministeren efter offentliggørelsen af folketallet pr. 1. januar 2010, 2015, 2020 osv., og fordelingen gælder derefter for de følgende valg.

Stk. 2. Fordelingen foretages på grundlag af forholdstal, der for hver landsdel og hver storkreds beregnes som summen af landsdelens, henholdsvis storkredsens: 1) folketal, 2) vælgertal ved sidste folketingsvalg og 3) areal i kvadratkilometer multipliceret med 20. Hvis de mandattal, der fremkommer ved fordelingen, ikke er hele tal og derfor tilsammen ikke giver det fornødne antal mandater, når brøkerne bortkastes, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode). Er to eller flere brøker lige store, foretages lodtrækning.

Stk. 3. Efter beregningsmetoden i stk. 2 fordeles først de 175 mandater på de 3 landsdele. Derefter fordeles på tilsvarende måde de 135 kredsmandater på landsdelene. Endelig fordeles kredsmandaterne på de enkelte storkredse inden for landsdelen.

Stk. 4. Hvis der ved beregningen efter stk. 3 ikke tilfalder Bornholms Storkreds mindst 2 kredsmandater, foretages en fornyet fordeling af kredsmandaterne, hvor der forlods tillægges Bornholms Storkreds 2 kredsmandater. De resterende 133 kredsmandater fordeles endeligt på de øvrige storkredse som angivet i stk. 3.

Stk. 5. Antallet af tillægsmandater, der skal tilfalde hver landsdel, beregnes som forskellen mellem det samlede mandattal i landsdelen og antallet af kredsmandater i landsdelen.”

Vurdering af regelgrundlaget

Det forekommer besynderligt at der i et repræsentativt folkestyre foretages fordeling af repræsentative mandater ud fra størrelse på landområder. Det forekommer at det i et repræsentativt folkestyre må være mere rimeligt at fastholde en fordeling af mandater ud fra folketal og vælgertal.

Hvis der således afviges fra bestemmelserne i folketingsvalglovens § 10 stk 2, således at der ikke foretages fordeling med udgangspunkt i hverken landsdelenes eller storkredsens areal så fremstår der en anden fordeling af kreds- og tillægsmandater.

Denne fordeling tager alene hensyn til en fordeling ud fra folketal og vælgertal. Hvilket syntes at være mere i overensstemmelse med et repræsentativt demokrati.

Den derved ændrede stk. 2 lyder således:

Stk. 2. Fordelingen foretages på grundlag af forholdstal, der for hver landsdel og hver storkreds beregnes som summen af landsdelens, henholdsvis storkredsens: 1) folketal og 2) vælgertal ved sidste folketingsvalg. Hvis de mandattal, der fremkommer ved fordelingen, ikke er hele tal og derfor tilsammen ikke giver det fornødne antal mandater, når brøkerne bortkastes, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode). Er to eller flere brøker lige store, foretages lodtrækning.

I det følgende vil vi kalde denne fordeling for den repræsentative fordeling. Den gældende fordelingsmetode vil vi betegne den arealbaserede fordeling.

Vi bibeholder således i den repræsentative fordeling det forhold at Bornholm altid tildeles mindst 2 mandater. Dette gør Bornholm sammenlignelig med Færøerne og Grønland der ligeledes har 2 mandater. Omvendt kan vi jo populært påpege at hvis Grønland skulle deltage i fordelingen af kreds- og tillægsmandater efter den arealbaserede fordeling så ville de have en del flere mandater.

Resultat

Vi har foretaget en beregning af den fordeling af kreds- og tillægsmandater der vil fremkomme ved anvendelsen af den repræsentative fordeling og sammenlignet den med den fordeling den arealbaserede fordeling gav ved seneste folketingsvalg 18/6 2015. Nærværende beregning viser, at der fremkommer væsentlige forskydninger i den stedlige mandat-fordeling på landsdele og i storekredse mellem den arealbaserede fordeling, der gjaldt ved folketingsvalget 18 juni 2015 og den repræsentative fordeling.

Hovedstaden vil få 4 ekstra mandater, mens Sjælland-Syddanmark vil miste 2 og Midt-Jylland Nord-Jylland vil miste 2. Den stedlige mandatfordeling, der vil gælde i henhold til den repræsentative fordeling vil give Hovedstaden 54 mandater, Sjælland-Syddanmark 63 og Midtjylland-Nordjylland 58 mandater.

Fordelingen af kredsmandater på landsdele vil ændres. Hovedstaden vil få 3 ekstra kredsmandater idet der flyttes 1 kredsmandat fra Sjælland-Syddanmark og 2 kredsmandater fra Midtjylland-Nordjylland. Af de 135 kredsmandater vil 42 tilfalde Hovedstaden, 49 Sjælland-Syddanmark og 44 Midtjylland-Nordjylland.

Af de 3 ekstra kredsmandater inden for Hovedstaden vil 1 tilfalde Københavns Storkreds, 1 Københavns Omegns Storkreds og 1 Nordsjællands Storkreds. Inden for landsdelen Sjælland-Syddanmark vil Sydjyllands Storkreds miste 1 kredmandat. Indenfor landsdelen Midtjylland-Nordjylland vil Nordjyllands Storkreds miste 1 kredsmandat ligesom Vestjyllands Storkreds vil miste 1 kredsmandat

Fordelingen af tillægsmandater på landsdelen vil ændres idet der vil flyttes et tillægsmandat fra Sjælland-Syddanmark til Hovedstaden. Af de 40 tillægsmandater vil 12 tilfalde Hovedstaden, 14 Sjælland-Syddanmark og 14 Midtjylland-Nordjylland.

Det ses således at den repræsentative fordeling flytter ialt 4 mandater til Hovedstaden mod at der mistes 2 mandater i Midtjylland-Nordjylland og hhv et kredsmandat i Sydjyllands Storkreds og et tillægsmandat i Sjælland-Syddanmark.

Sagt på en anden måde så giver den areal baserede fordeling 3 ekstra kredsmandater til Jylland på bekostning af Hovedstaden. Derudover mangler Hovedstaden et tillægsmandat som ligger i Sjælland-Syddanmark.

Således mangler Københavns Storkreds, Københavns Omegns Storkreds samt Nordsjællands Storkreds hvert et kredsmandat og tilsammen et tillægsmandat for at være repræsenteret i folketinget i hht folke og vælgertal.

Fordelingen i henhold til den repræsentative fordeling og den arealbaserede fordeling, der gjaldt ved seneste folketingsvalg, fremgår nedenfor af tabel 1.

Tabel 1.

**Kreds og tillægsmandaters fordeling på storkredse og landsdele
Repræsentativ fordeling samt arealbaseret fordeling ved sidste
folketingsvalg**

	Repræsentativ fordeling ved et folketingsvalg		Arealbaseret fordeling ved sidste folketingsvalg		Forskydning i forhold til areal baseret fordeling der gjaldt ved sidste folketingsvalg	
	Kredsmandater	Tillægsmandater	Kredsmandater	Tillægsmandater	Kredsmandater	Tillægsmandater
Hele landet	135	40	135	40		
Hovedstaden	42	12	39	11	3	1
Københavns Storkreds	17		16		1	
Københavns Omegns Storkreds	12		11		1	
Nordsjællands Storkreds	11		10		1	
Bornholms Storkreds	2		2		0	
Sjælland-Syddanmark	49	14	50	15	-1	-1
Sjællands Storkreds	20		20		0	
Fyns Storkreds	12		12		0	
Syddjyllands Storkreds	17		18		-1	
Midtjylland-Nordjylland	44	14	46	14	-2	0
Østjyllands Storkreds	18		18		0	
Vestjyllands Storkreds	12		13		-1	
Nordjyllands Storkreds	14		15		-1	

Beregningerne i kolonne 1 og 2 kan ses i detaljer i tabel 2 og 3. Beregningerne i kolonne 3 og 4 kan ses i detaljer i tabel 4 og 5.

Tabel 2.

Beregninger vedrørende fordeling af samtlige 175 mandater og de 135 kredsmandater på landsdele
 Repræsentativ fordeling uden hensyntagen til landsdeles og storkredsers areal

	Folketal 1. januar 2015	Vælgertal 15. september 2011	Areal 1. januar 2014 gange 20	Sum af kolonne 1-3	<u>175 mandater fordelt efter kolonne 4</u>		<u>Kredsmandater fordelt efter kolonne 4</u>		40 tillægs- mandater		
					Uafrundet	Afrundet	<u>135 kredsmandater</u>		<u>133 kredsmandater</u>		
							Uafrundet	Afrundet	Uafrundet	Afrundet	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ialt	5659716	4079910		9739626	175	175	135	135	133	133	40
Hovedstaden	1768126	1215799		2983925	53.61	54	41.36	41	40.06	40	12
Sjælland-Syddanmark	2026208	1499232		3525440	63.34	63	48.87	49	48.50	49	14
Midtjylland-Nordjylland	1865382	1364978		3230360	58.04	58	44.78	45	44.44	44	14

Bemærk: Ved beregningen i kolonne 9 og 10 er to kredsmandater forlods tildelt Bornholms Storkreds, Hovedstaden. Ekskl. Bornholms Storkreds er sumtallene i kolonne 4 for hele landet og Hovedstaden 9.667.283 og 2.911.582.

Tabel 3.

Beregninger vedrørende kredsmandaternes fordeling på storkredse
Repræsentativ fordeling uden hensyntagen til landsdeles og storkredses areal

	Folketal 1. januar 2015	Vælgertal 15. september 2011	Areal 1. januar 2014 gange 20	Sum af kolonne 1-3	<u>Kredsmandater fordelt efter kolonne 4</u>			
					<u>135 kredsmandater</u>		<u>133 Kredsmandater</u>	
				Uafrundet	Afrundet	Uafrundet	Afrundet	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Ialt	5659716	4079910		9739626	135	134	133	133
Hovedstaden	1768126	1215799		2983925		41		37
Københavns Storkreds	739978	498350		1238328	17.01	17	16.79	17
København Omegns Storkreds	535355	363143		898498	12.35	12	12.18	12
Nordsjællands Storkreds	452874	321783		774657	10.64	11	10.50	11
Bornholms Storkreds	39919	32424		72343	0.99	1		2
Sjælland-Syddanmark	2026208	1499232		3525440		49		50
Sjællands Storkreds	820480	612164		1432644	19.91	20	19.91	20
Fyns Storkreds	488578	363568		852146	11.84	12	11.84	12
Sydjyllands Storkreds	717150	523500		1240650	17.24	17	17.24	17
Midtjylland-Nordjylland	1865382	1364978		3230360		44		46
Østjyllands Storkreds	767014	550050		1317064	18.35	18	18.35	18
Vestjyllands Storkreds	515736	377748		893484	12.45	12	12.45	12
Nordjyllands Storkreds	582632	437180		1019812	14.21	14	14.21	14

Bemærk: Ved beregningen i kolonne 7 og 8 er to kredsmandater forlods tildelt Bornholms Storkreds, Hovedstaden. Ekskl. Bornholms Storkreds er sumtallene i kolonne 4 for hele landet og Hovedstaden 9.667.283 og 2.911.582.

Tabel 4.

Beregninger vedrørende fordeling af samtlige 175 mandater og de 135 kredsmandater på landsdele
Arealbaseret fordeling med hensyntagen til landsdeles og storkredsers areal

	Folketal 1. januar 2015	Vælgertal 15. september 2011	Areal 1. januar 2014 gange 20	Sum af kolonne 1-3	<u>175 mandater fordelt efter kolonne 4</u>		<u>Kredsmandater fordelt efter kolonne 4</u>				40 tillægs- mandater
					Uafrundet	Afrundet	<u>135 kredsmandater</u>		<u>133 kredsmandater</u>		
							Uafrundet	Afrundet	Uafrundet	Afrundet	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ialt	5659716	4079910	858434	10598060	175	175	135	135	133	133	40
Hovedstaden	1768126	1215799	51178	3035103	50.12	50	38.66	39	37.33	37	11
Sjælland-Syddanmark	2026208	1499232	389570	3915010	64.65	65	49.87	50	49.52	50	15
Midtjylland-Nordjylland	1865382	1364978	417686	3648046	60.24	60	46.47	46	46.15	46	14

Bemærk: Ved beregningen i kolonne 9 og 10 er to kredsmandater forlods tildelt Bornholms Storkreds, Hovedstaden. Ekskl. Bornholms Storkreds er sumtallene i kolonne 4 for hele landet og Hovedstaden 10.513.915 og 2.950.895.

Tabel 5.

**Beregninger vedrørende kredsmandaternes fordeling på storkredse
Arealbaseret fordeling med hensyntagen til landsdeles og storkredses areal**

	Folketal 1. januar 2015	Vælgertal 15. september 2011	Areal 1. januar 2014 gange 20	Sum af kolonne 1-3	<u>Kredsmandater fordelt efter kolonne 4</u>			
					<u>135 kredsmandater</u>		<u>133 Kredsmandater</u>	
					Uafrundet	Afrundet	Uafrundet	Afrundet
	1	2	3	4	5	6	7	8
Ialt	5659716	4079910	858434	10598060	135	135	133	133
Hovedstaden	1768126	1215799	51178	3035103		39		37
Københavns Storkreds	739978	498350	3586	1241914	15.96	16	15.57	16
Københavns Omegns Storkreds	535355	363143	6846	905344	11.63	12	11.35	11
Nordsjællands Storkreds	452874	321783	28980	803637	10.33	10	10.08	10
Bornholms Storkreds	39919	32424	11766	84109	1.08	1		2
Sjælland-Syddanmark	2026208	1499232	389570	3915010		50		50
Sjællands Storkreds	820480	612164	144454	1577098	20.14	20	20.14	20
Fyns Storkreds	488578	363568	69574	921720	11.77	12	11.77	12
Sydjyllands Storkreds	717150	523500	175542	1416192	18.09	18	18.09	18
Midtjylland-Nordjylland	1865382	1364978	417686	3648046		46		46
Østjyllands Storkreds	767014	550050	99820	1416884	17.87	18	17.87	18
Vestjyllands Storkreds	515736	377748	160292	1053776	13.29	13	13.29	13
Nordjyllands Storkreds	582632	437180	157574	1177386	14.85	15	14.85	15

Bemærk: Ved beregningen i kolonne 9 og 10 er to kredsmandater forlods tildelt Bornholms Storkreds, Hovedstaden. Eksl. Bornholms Storkreds er sumtallene i kolonne 4 for hele landet og Hovedstaden 10.513.915 og 2.950.895.

Henvendelse

For yderligere information kan der rettes henvendelse til folketingskandidat for Det Konservative Folkeparti i Nordsjællands Storkreds Lars Arne Christensen tlf 31 44 48 14, lac@larsarnechristensen.dk.